

سالنمای دیالیز ایران ۱۳۹۵

کنسرسيوم دیالیز ایران

تیر ۹۶

سالنمای دیالیز ایران ۱۳۹۵

ناشر: کنسرسیوم دیالیز ایران. واحد روابط عمومی و امور بین الملل

چاپ اول: ۱۳۹۶ / ۳۰۰۰ نسخه

مشخصات ظاهری: ۱۷ ص، مصور، جدول.

نشانی ناشر: تهران، خیابان سعادت آباد، پایین تر از میدان کاج، نبش خیابان میرزایی، ساختمان شماره ۴۴

تلفن: ۰۲۱ - ۲۲۰۷۴۰۰۱

طرح جلد و صفحه آرای: میلاد مشوفی

سایت اینترنتی: www.icdgroup.org

فهرست مطالب

۲	پیشگفتار.....
۳	وضعیت ESRD در جهان.....
۵	وضعیت دیالیز در جهان.....
۷	وضعیت همودیالیز در جهان.....
۸	وضعیت دیالیز صفاقی در جهان.....
۹	وضعیت ESRD در ایران.....
۱۱	وضعیت همودیالیز در ایران.....
۱۵	وضعیت دیالیز صفاقی در ایران.....
۱۶	وضعیت تولید محصولات دیالیز در ایران.....

پیشگفتار

رشد مداوم نارسایی‌های پیشرفته کلیوی (ESRD) یکی از واقعیت‌های نظام درمانی کشور است که تصمیم‌گیران در حوزه سلامت و بیماری‌های خاص باید به آن توجه ویژه داشته باشند. اما پیش‌نیاز هر تصمیم و برنامه‌ریزی، دسترسی به داده‌های آماری دقیق، جامع و روزآمد است؛ چرا که پیش‌بینی نیازهای آینده از راه تحلیل شرایط امروز و روند طی شده امکان‌پذیر می‌شود.

حوزه دیالیز و پیوند نیز در زمره خدماتی است که برای برنامه‌ریزی، ارزیابی عملکردها و تصمیم‌گیری از داده‌های آماری قابل استناد غنی نبوده است. درحالی‌که این آمار نه تنها برای تصمیم‌گیران و برنامه‌ریزان بخش دولتی مفید است که به تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی و محصولات مصرفی و دارویی نیز برای شناخت تقاضای بازار و سرمایه‌گذاری کمک بسیار می‌کند.

کنسرسيوم دیالیز ایران از سال ۱۳۹۱ آمار و اطلاعاتی را که از سراسر کشور به دست می‌آورد، سازماندهی می‌نماید و در فعالیت‌های علمی-پژوهشی مورد استفاده قرار می‌دهد. تدوین طرح دیالیز ۱۴۰۰ از بزرگ‌ترین دستاوردهای این فعالیت‌ها بوده است. به دنبال این تجربه ارزنده، کنسرسيوم دیالیز ایران بانک اطلاعاتی آمار دیالیز را تشکیل داد و از سال ۱۳۹۳ انتشار سالنامه آماری دیالیز را در دستور کار خود قرار داد که در آن وضعیت دیالیز و پیوند در جهان و ایران را تا پایان سال ۱۳۹۲ نشان می‌داد. این سالنامه علاوه بر انتشار چاپی، از طریق وبسایت کنسرسيوم در اختیار کلیه علاقمندان قرار گرفت.

این تجربه نخست با استقبال قابل توجهی روبرو شد و کنسرسيوم پیشنهاد مفیدی را از صاحب‌نظران دریافت کرد. علاوه بر آن، چنانچه انتظار می‌رفت این سالنامه مرجع اطلاعاتی مفیدی برای رسانه‌ها شد و بسیاری از اخبار و گزارش‌های مطبوعاتی به آمار این سالنامه استناد کردند. کاربرد این آمار چه از سوی مسئولین و رسانه‌ها و چه در فعالیت‌های مطالعاتی و تحقیقاتی، مشوق ما شد تا با اطمینان بیشتر به انتشار سالنامه‌های بعدی بپردازیم.

آنچه پیش رو دارید نتیجه کوشش‌های یک‌ساله همکاران ما در کنسرسيوم دیالیز ایران برای روزآمدسازی آمار و اطلاعات این مجموعه است. جا دارد از همکاری صمیمانه گروه بازاریابی و فروش شرکت مدوی طب پویان، انجمن حمایت از بیماران کلیوی ایران و سازمان بیمه تأمین اجتماعی در روزآمدسازی آمار پیوند کلیه و دیالیز صفاقی در ایران تشکر ویژه داشته باشیم.

بدون شک این سالنامه نیز همچون هر اثر دیگری خالی از نقص نیست. امیدواریم برای استمرار انتشار این سالنامه همچنان از نظرات و پیشنهادات شما خوانندگان ارجمند بهره‌مند شویم.

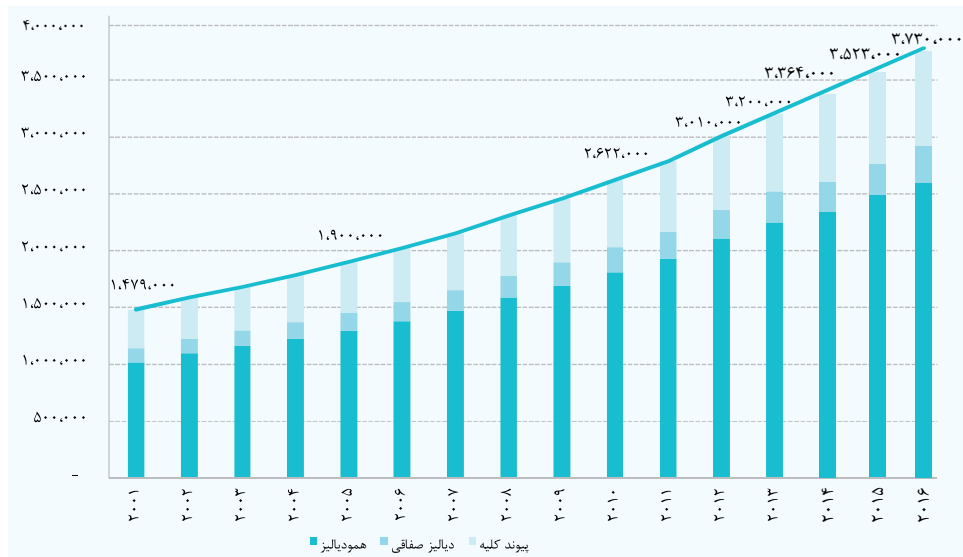
وضعیت ESRD در جهان

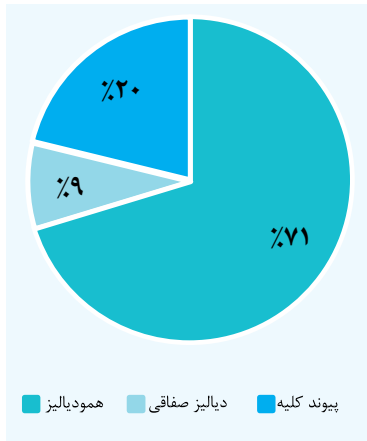
در جهان، تعداد بیماران در مرحله انتهای نارسایی کلیوی (ESRD) در پایان سال ۲۰۱۶ حدوداً ۳,۷۳۰,۰۰۰ نفر برآورد شده است. با توجه به رشد سالانه تقریباً ۵-۶ درصدی بیماران ESRD در دنیا در مقایسه با رشد جمعیت در دنیا (۱/۱ درصد)، این بیماری یکی از معضلات مهم درمانی در تمام کشورهای دنیاست. در پایان سال ۲۰۱۶ در دنیا تعداد ۲,۶۴۸,۰۰۰ نفر تحت درمان همودیالیز و تنها ۳۴۱,۰۰۰ نفر تحت درمان دیالیز صفاقی قرار گرفته‌اند. بیماران پیوندی نیز حدود ۷۴۱,۰۰۰ نفر بوده‌اند.

بیماران ESRD	۳,۷۳۰,۰۰۰
همودیالیز	۲,۶۴۸,۰۰۰
دیالیز صفاقی	۳۴۱,۰۰۰
پیوند کلیه	۷۴۱,۰۰۰
جمعیت جهان	۷/۴ میلیارد نفر

رشد سالانه در جهان	
جمعیت جهان	٪۱/۱
بیماران ESRD	٪۵-۶
بیماران همودیالیزی	~۶
بیماران دیالیز صفاقی	٪۵-۶
بیماران پیوندی	٪۴-۵

تعداد بیماران ESRD در جهان
به تفکیک شیوه درمان
(۲۰۱۶-۲۰۰۱)

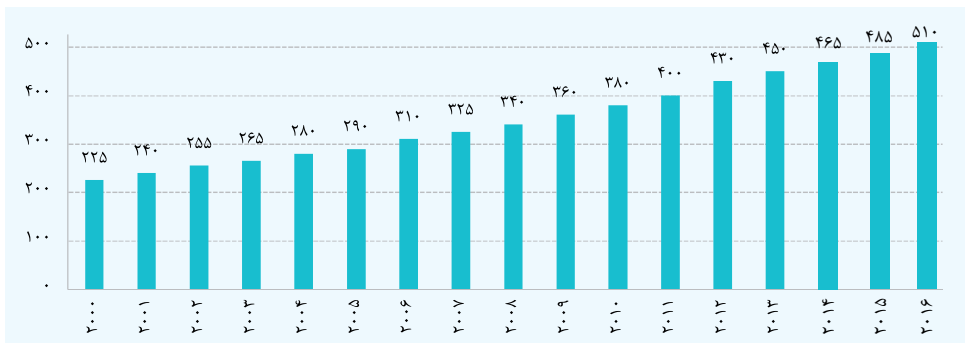
سهم انواع روش‌های درمان بیماران ESRD در جهان

در پایان سال ۲۰۱۶، شیوع ESRD در کشورهای مختلف از کمتر از ۱۰۰ نفر تا بیش از ۲۰۰۰ نفر در یک میلیون متفاوت بوده است. بالاترین شیوع ESRD در تایوان با ۳،۵۰۰ نفر در یک میلیون؛ سپس در ژاپن با ۲،۷۲۰ نفر در یک میلیون و در آمریکا با ۲،۱۸۰ نفر در یک میلیون است، و متوسط آن در ۲۸ کشور اتحادیه اروپا برابر ۲،۱۶۰ نفر در یک میلیون بوده است. میانگین جهانی این بیماری ۵۱۰ نفر در یک میلیون نفر است و این نشان می‌دهد که در بسیاری از کشورهای جهان، دسترسی به درمان و یا درمان مناسب و شناسایی به‌موقع وجود ندارد. میانگین شیوع ESRD در ایران ۶۸۰ نفر در یک میلیون و بالاتر از میانگین جهانی است.

با توجه به تغییرات جمعیتی، اقتصادی و فرهنگی در ایران، پیش‌بینی می‌شود ابتلا به این بیماری روندی صعودی داشته باشد. از سوی دیگر، بیماران ESRD به جهات مختلف از جمله هزینه‌های سرشار، میزان بروز بیماری‌های همراه و نرخ بستری شدن در بیمارستان‌ها، تأثیر بسزایی در اقتصاد درمان و الگوی ارائه خدمات درمانی دارند.

تا پایان سال ۲۰۱۶، همودیالیز هنوز هم رایج‌ترین روش درمانی در دنیاست و ۷۰ درصد درمان بیماران ESRD را شامل می‌شود. این نسبت طی ۵ سال گذشته تغییری نکرده است.

رشد شیوع ESRD در جهان
برحسب تعداد بیمار در یک میلیون نفر
(۲۰۱۶-۲۰۰۰)

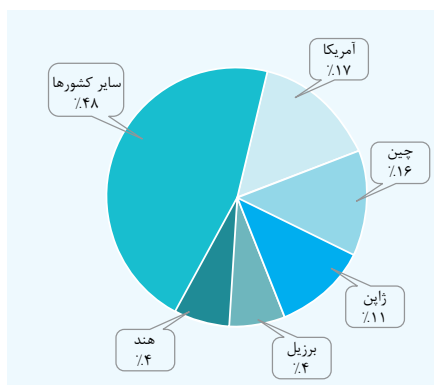
وضعیت دیالیز در جهان

در پایان سال ۲۰۱۶ در جهان، تعداد بیماران دیالیزی حدود ۲,۹۸۹,۰۰۰ میلیون نفر برآورد شده است. از این تعداد، تقریباً ۸۹ درصد به روش همودیالیز تحت درمان هستند و بقیه از دیالیز صفاقی بهره‌مند می‌شوند. با در نظر گرفتن رشد ۶ درصدی بیماران همودیالیزی که همپای رشد بیماران ESRD در دنیا پیش می‌رود (۵ تا ۶ درصد)، انتظار می‌رود این روش درمانی همچنان مهم‌ترین روش درمان بیماران ESRD بماند.

در یک نمای کلی، بیش از ۵۰ درصد بیماران دیالیزی در ۵ کشور آمریکا، چین، ژاپن، برزیل و هند زندگی می‌کنند. شیوع بیماران دیالیزی در این ۵ کشور در پایان سال ۲۰۱۶ از ۱۰۵ نفر تا ۲,۶۰۵ نفر در میلیون به ترتیب در هند و ژاپن متفاوت است.

۱۰ کشور بعدی که حدود ۹ درصد جمعیت جهان را در برمی‌گیرند، ۲۳ درصد دیگر از بیماران دیالیزی را در خود جای داده‌اند. ۲۶ درصد باقیمانده بیماران دیالیزی در ۱۳۸ کشور جهان (با حدود ۴۴ درصد جمعیت جهان) زندگی می‌کنند.

در پایان سال ۱۳۹۵، در ایران شیوع بیماران نیازمند دیالیز ۳۶۹ نفر در یک میلیون نفر بوده است.

سهم کشورهای مختلف از کل بیماران نیازمند دیالیزی در جهان

روند تغییر تعداد بیماران نیازمند دیالیز جهان بر اساس مناطق جغرافیایی

رشد بیماران دیالیزی در جهان

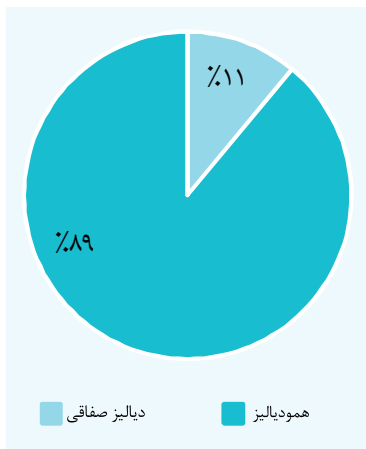
آمریکا	۳-۴٪
اروپا	۱-۲٪
ژاپن	۱٪
ایران	۴-۵٪
سایر کشورها	۸-۹٪
متوسط جهانی	۵-۶٪

پیش‌بینی رشد جهانی بیماران دیالیزی تا سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد که جمعیت این بیماران به ۴ میلیون نفر می‌رسد. نرخ رشد این بیماران در طی سال گذشته در آمریکای شمالی ۳ تا ۴ درصد، در اروپا و ژاپن ۱ تا ۲ درصد و در سایر کشورها ۸ تا ۹ درصد بوده است. میانگین جهانی رشد دیالیز در سال ۲۰۱۶ نسبت به سال ۲۰۱۵ حدود ۵ تا ۶ درصد برآورد شده است.

علت اختلاف در نرخ رشد این بیماران در کشورهای توسعه یافته با سایر کشورهای جهان به‌ویژه در آسیا، آمریکای لاتین، خاورمیانه و آفریقا را می‌توان تا حدی به اختلاف آن‌ها در ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و گسترش برنامه‌های غربالگری نسبت داد.

در پایان سال ۲۰۱۶ در جهان هنوز همودیالیز شایع‌ترین روش درمانی بیماران ESRD به‌شمار می‌رود؛ به این ترتیب که تقریباً ۲,۶۴۸,۰۰۰ نفر از بیماران دیالیزی (۸۹ درصد کل بیماران دیالیزی) از همودیالیز و حدود ۳۴۱,۰۰۰ نفر (۱۱ درصد بیماران دیالیزی) از دیالیز صفاقی استفاده می‌کنند.

البته این نسبت در تمامی کشورهای جهان به این صورت برقرار نیست. تحلیل ۱۵ کشور نخست دنیا از نظر تعداد بیماران دیالیزی نشان می‌دهد سهم دیالیز صفاقی به دیالیز خونی در همه یکسان نیست. در کشورهایی چون مکزیک و تایلند، سهم دیالیز صفاقی بسیار بیشتر از متوسط جهان است، در حالی که در کشورهایی چون ژاپن، برزیل، آلمان، هند، ترکیه و مصر سهم دیالیز صفاقی کمتر از متوسط جهانی است. با کنار گذاشتن استثنای مکزیک، همودیالیز در سایر کشورها شایع‌تر است.

سهم انواع روش‌های درمان بیماران نیازمند دیالیز در جهان

وضعیت همودیالیز در جهان

با آمار موجود، هنوز در جهان بیشتر بیماران نیازمند همودیالیز، درمان خود را در مراکز دیالیز پی می‌گیرند. در پایان سال ۲۰۱۶، برآورد شده است که حدود ۲,۶۴۸,۰۰۰ بیمار دیالیزی در ۳۹,۶۰۰ مرکز دیالیز در سراسر جهان تحت درمان بوده‌اند که این خود به معنای متوسط حضور ۶۷ بیمار در هر مرکز درمانی بوده است. همچنین، تحقیقات نشان می‌دهد حدود ۴۰ درصد مراکز دیالیز در جهان دولتی هستند یا به نهادهای مراقبت پزشکی تعلق دارند و بقیه خصوصی هستند. هر چند این نسبت در همه جا برقرار نبوده است، مثلاً در آمریکا حدود ۹۹ درصد مراکز دیالیز خصوصی هستند، در حالی که در اروپا تنها حدود ۴۵ درصد این مراکز خصوصی‌اند.

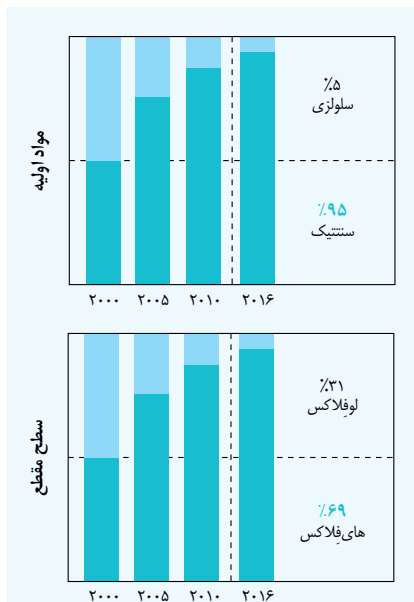
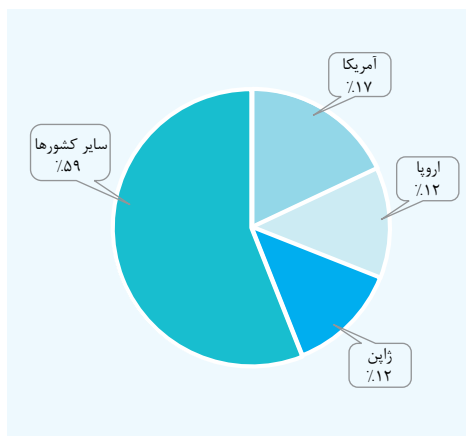
رشد سالانه بیماران همودیالیزی در جهان	
امریکا	۳-۴٪
اروپا	~ ۲
ژاپن	~ ۱
ایران	۷٪
سایر کشورها	۸-۹
متوسط جهانی	~ ۶

تعداد مرکز و بیمار همودیالیز در جهان	
تعداد بیماران	۲,۶۴۸,۰۰۰
تعداد مراکز	۳۹,۶۰۰
متوسط نسبت بیمار به مرکز در جهان	۶۷

تنوع و رشد تولید صافی دیالیز در جهان
بر اساس ماده اولیه و سطح مقطع
(۲۰۱۶-۲۰۰۰)

سهم کشورهای مختلف از کل بیماران
نیازمند همودیالیز در جهان

وضعیت دیالیز صفاقی در جهان

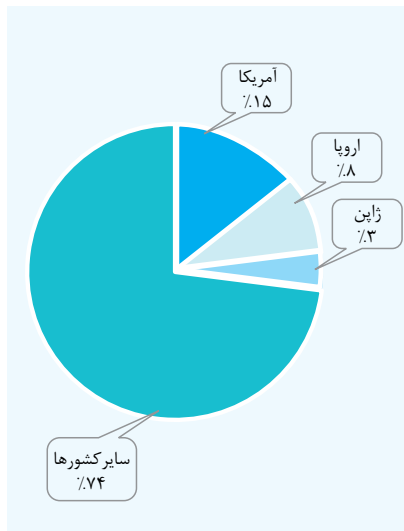
توزیع جغرافیایی و شیوع دیالیز صفاقی در کشورهای مختلف جهان اندکی با توزیع جغرافیایی همودیالیز در جهان متفاوت است.

برخلاف برخی کشورهای آسیایی مانند تایلند و یا مکزیک در آمریکای جنوبی که دیالیز صفاقی رواج نسبی دارد، در ژاپن تنها ۳ درصد بیماران دیالیزی از این روش برای درمان استفاده می‌کنند. همچنین نرخ رشد این روش درمانی در تمام نقاط دنیا یکسان نیست؛ در حالی که ژاپن ۱ تا ۲ درصد کاهش در استفاده از این شیوه درمانی را نشان می‌دهد، در اروپا ۱ تا ۲ درصد افزایش یافته است و در آمریکا شاهد ۴ تا ۵ درصد رشد بوده است. متوسط رشد این شیوه درمانی در سایر کشورها ۶ تا ۷ درصد ارزیابی می‌شود.

با در نظر گرفتن متوسط رشد جهانی ۵ تا ۶ درصد، در سال ۲۰۱۶ رشد این شیوه درمان نسبت به رشد همودیالیز کاهش یافته است. همچنین در سال ۲۰۱۶ رشد درمان با دیالیز صفاقی سرپایی (CAPD) بیش از رشد درمان با دیالیز صفاقی اتوماتیک (APD) یکسان بوده است.

رشد سالانه بیماران دیالیز صفاقی در جهان	
آمریکا	۴-۵٪
اروپا	۱٪
ژاپن	۱-۲٪
سایر کشورها	۶-۷٪
متوسط جهانی	۵-۶٪

رشد سالانه انواع دیالیز صفاقی در جهان	
CPAD	۶٪
APD	۳-۴٪
متوسط جهانی	۵-۶٪

سهم کشورهای مختلف از کل بیماران تحت درمان دیالیز صفاقی در جهان

وضعیت ESRD در ایران

تا پایان سال ۱۳۹۵ در ایران جمعیت بیماران مزمن کلیوی با درجه نارسایی پیشرفته کلیه (ESRD) که تحت درمان با یکی از روش‌های جایگزین کلیه هستند به حدود ۵۸ هزار نفر رسید.

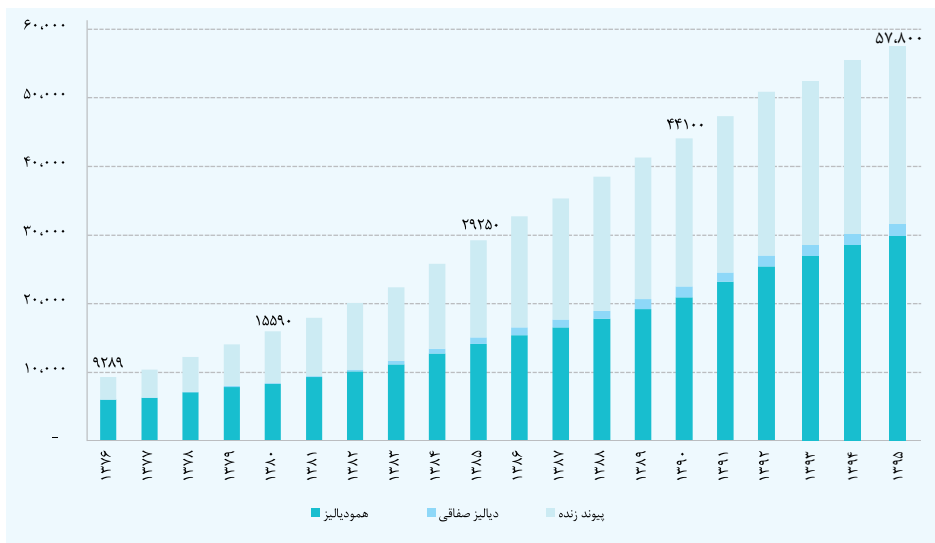
با مقایسه رشد سالانه تقریباً ۴-۵ درصدی بیماران ESRD در ایران و رشد جمعیت کشور (۱/۲ درصد)، می‌توان به این نتیجه رسید که درمان این بیماران، چه از نظر مراقبت پزشکی و چه از نظر اقتصادی، چالشی برای کشور خواهد بود. در پایان سال ۱۳۹۵ در ایران ۲۹,۲۰۰ نفر تحت درمان همودیالیز، ۱۶,۲۴ نفر تحت درمان دیالیز صفاقی، و حدود ۲۷,۰۰۰ بیمار پیوندی در کشور بوده‌اند. هر چند تا زمان تنظیم این سالنامه گزارش دقیقی از آمار بیماران پیوندی در کشور به‌دست نیامد و عدد ذکر شده بر اساس گزارش‌های تعداد پیوند انجام شده در سال ۹۵ و تخمین بازگشت به دیالیز یا مرگ و میر بیماران پیوندی به‌دست آمده است.

به‌طور کلی، در مقایسه با آمار سال ۹۴، شاهد تغییر محسوسی در نرخ رشد بیماران ESRD نبوده‌ایم.

بیماران ESRD	~۵۷,۸۰۰
همودیالیز	~۲۹,۲۰۰
دیالیز صفاقی	۱۶,۲۴
پیوند کلیه	~۲۷,۰۰۰
جمعیت ایران	۷۹/۹ میلیون نفر

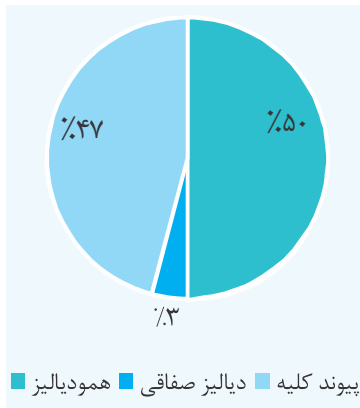
رشد سالانه در ایران (۱۳۹۵)	
جمعیت ایران	٪۱/۲
بیماران ESRD	٪۴-۵
بیماران همودیالیزی	٪۶
بیماران دیالیز صفاقی	~۲
بیماران پیوندی	٪~۳

تعداد بیماران ESRD در ایران
به تفکیک شیوه‌های درمان

مقایسه نرخ رشد بیماران ESRD در جهان و ایران

دیالیز صفاقی	همودیالیزی	پیوندی	ESRD	
۵-۶٪	~۶	۴-۵٪	۵-۶٪	جهان
~۲	۶٪	~۳٪	۴-۵٪	ایران

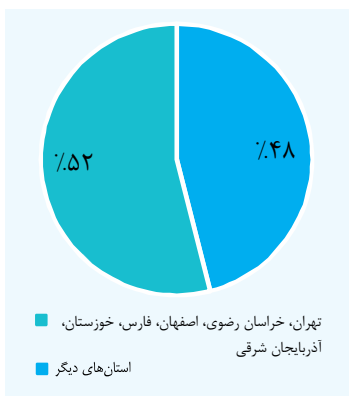
سهم انواع روش‌های درمان بیماران ESRD در ایران

مقایسه نسبت استفاده از شیوه‌های درمانی مختلف برای بیماران ESRD در ایران و جهان نشان می‌دهد که سهم پیوند کلیه در ایران بسیار بیشتر از متوسط جهانی است. در حالی که در جهان، پیوند کلیه به طور متوسط حدود ۲۰ درصد از درمان بیماران ESRD را تشکیل می‌دهد، در ایران این عدد به حدود ۵۰ درصد می‌رسد و برآورد می‌شود در سال گذشته حداقل ۳ درصد رشد در تعداد بیماران پیوندی داشته‌ایم. مطابق آمار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در سال ۱۳۹۵ تعداد ۲۴۷۷ پیوند کلیه در کشور صورت گرفته است که حدود ۴۴ درصد اهدا از دهنده زنده و ۵۶ درصد متعلق به اهداکنندگان مرگ مغزی بوده است. بالا بودن نسبت بیماران پیوند شده از شاخص‌های کم‌نظیر درمان جایگزین نارسایی کلیه در ایران است، چرا که در کشور جمهوری اسلامی ایران پیوند از دهنده زنده، مجاز و مورد حمایت و تشویق است. در تبیین چرایی نزدیک بودن نسبت پیوند و همودیالیزی، شاخص‌های دیگری نیز تأثیرگذار هستند که تحلیل آن‌ها نیازمند بررسی‌های بیشتر است. نرخ رشد تعیین شده با توجه به نرخ رشد سال‌های اخیر بیماران ESRD و شیوه‌های درمان آن‌ها در ایران و جهان، همسان به نظر می‌رسد.

دیالیز صفاقی	همودیالیزی	پیوند کلیه	تعداد کل بیماران		
۳۴۱،۰۰۰	۲،۶۴۸،۰۰۰	۷۴۱،۰۰۰	۳،۷۳۰،۰۰۰	تعداد	جهان
۱۰٪	۷۰٪	۲۰٪	-	درصد	
۱،۶۲۴	~ ۲۹،۲۰۰	~ ۲۷،۰۰۰	~ ۵۷،۸۰۰	تعداد	ایران
۳٪	۵۰٪	۴۷٪	-	درصد	

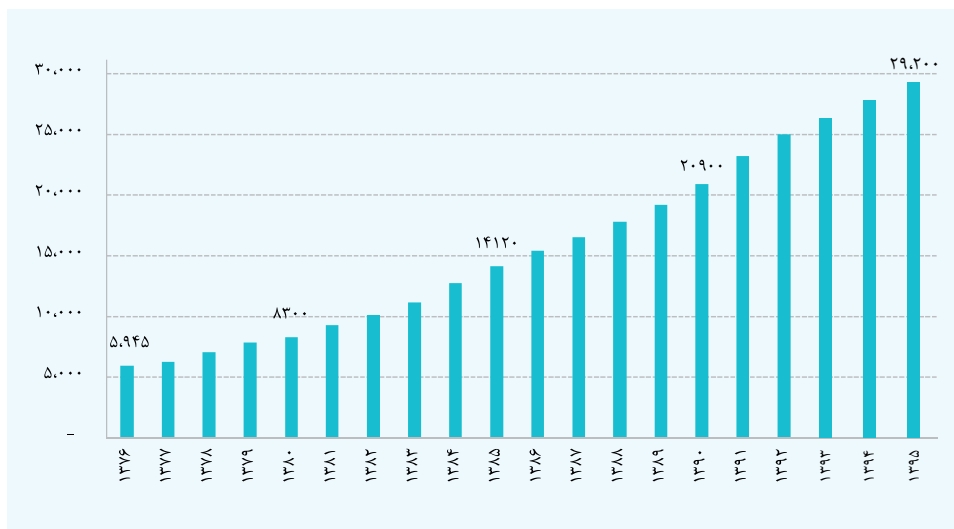
وضعیت همودیالیز در ایران

در پایان سال ۱۳۹۵ تعداد بیماران دیالیزی ۳۰,۸۰۰ نفر برآورد شده است. از این تعداد، ۲۹,۲۰۰ نفر (۹۵ درصد) به روش همودیالیز تحت درمان هستند و ۱,۶۲۴ نفر از دیالیز صفاقی بهره‌مند می‌شوند. با در نظر گرفتن متوسط رشد حدود ۴ تا ۵ درصدی بیماران ESRD در ایران، پیش‌بینی می‌شود این روش درمانی همچنان مهم‌ترین روش دیالیز در درمان بیماران ESRD در ایران باقی بماند. در یک نمای کلی می‌توان دید بیش از ۵۰ درصد بیماران همودیالیزی در تنها ۶ استان کشور زندگی می‌کنند و ۵۰ درصد دیگر بیماران در ۲۵ استان باقیمانده هستند. استان تهران با بیش از ۵,۰۰۰ بیمار همودیالیزی یعنی حدود ۱۷ درصد از کل بیماران همودیالیزی، بیشترین تعداد بیمار همودیالیزی کشور را داراست. استان‌های خراسان رضوی، اصفهان، فارس، خوزستان و آذربایجان شرقی در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

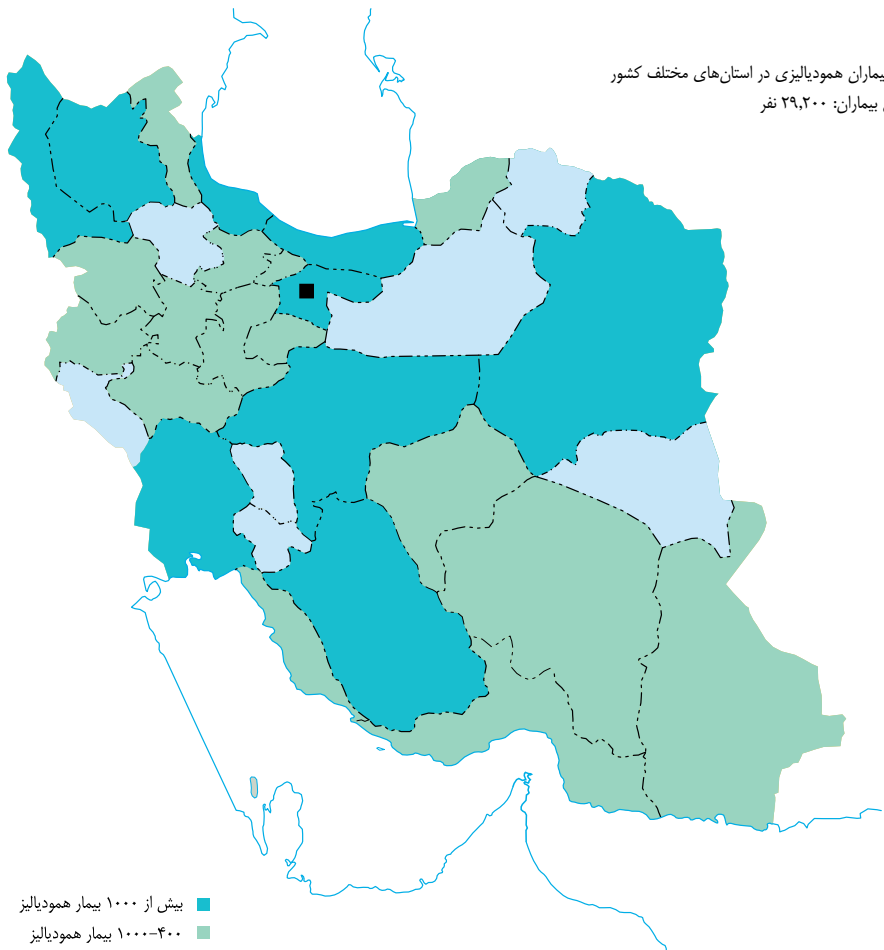
توزیع بیماران نیازمند همودیالیز در ایران

روند صعودی افزایش بیماران همودیالیزی در ایران

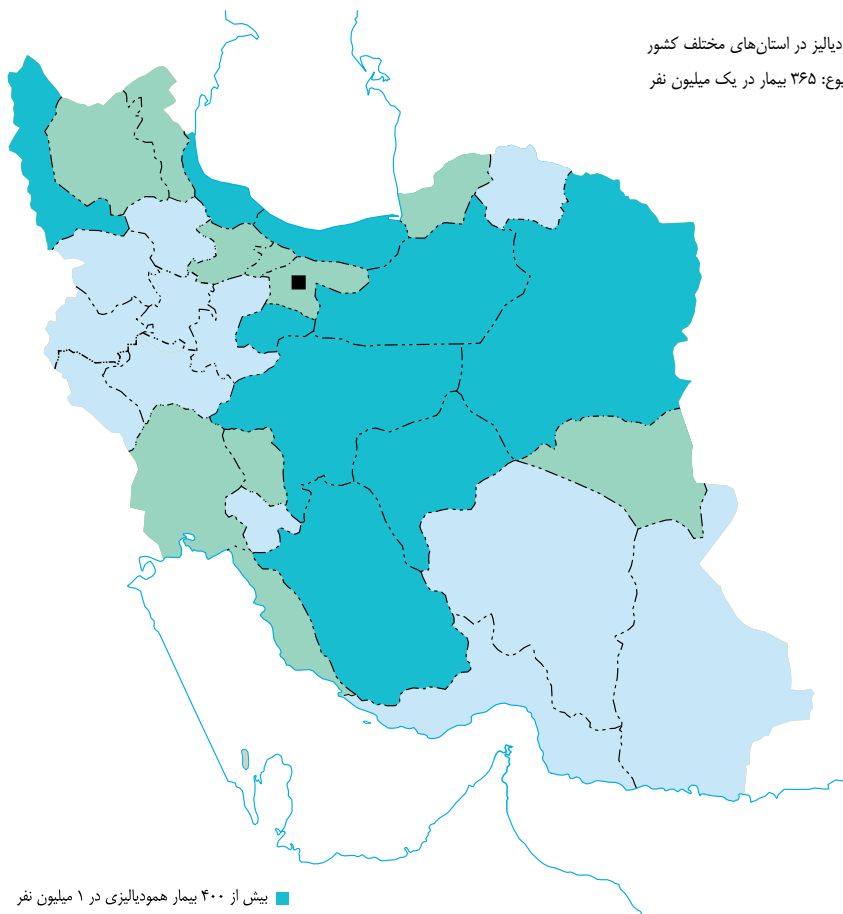
توزیع بیماران همودیالیزی در استان‌های مختلف کشور
مجموع بیماران: ۲۹,۲۰۰ نفر

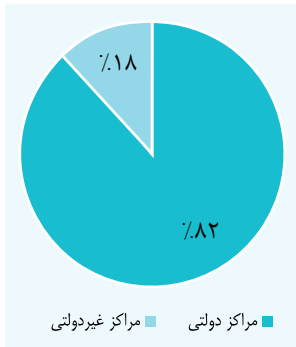
بیش از ۱۰۰۰ بیمار همودیالیز
بیمار همودیالیز ۱۰۰۰-۴۰۰
کمتر از ۴۰۰ بیمار همودیالیز

شیوع بیماران همودیالیزی در استان‌های مختلف کشور در پایان سال ۱۳۹۵ از ۲۲۵ نفر تا بیش از ۴۵۰ نفر در میلیون متفاوت بوده است. شیوع بیماران همودیالیزی در استان سمنان ۴۵۷ نفر در یک میلیون؛ در قم و آذربایجان غربی ۴۴۶ نفر در یک میلیون و متوسط آن در کل استان‌ها ۳۶۵ نفر در یک میلیون نفر بوده است.

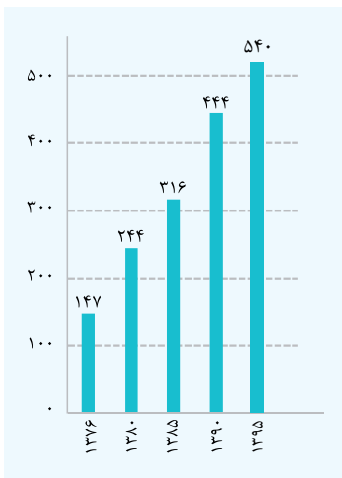
شیوع همودیالیز در استان‌های مختلف کشور
متوسط شیوع: ۳۶۵ بیمار در یک میلیون نفر

- بیش از ۴۰۰ بیمار همودیالیزی در ۱ میلیون نفر
- ۳۰۰-۴۰۰ بیمار همودیالیزی در ۱ میلیون نفر
- کمتر از ۳۰۰ بیمار همودیالیزی در ۱ میلیون نفر

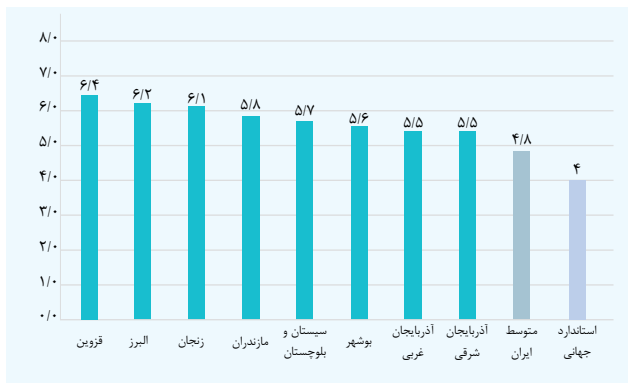
در حال حاضر، از نظر زیرساخت‌های درمانی، کشور دارای ۵۴۰ بخش همودیالیز دائمی است که رشدی ۸ درصدی نسبت به تعداد مراکز همودیالیز در سال ۱۳۹۴ را نشان می‌دهد. از این تعداد، ۸۲ درصد آنها دولتی، ۱۰ درصد خصوصی و ۸ درصد خیریه هستند. بیش از ۹۰ درصد این بخش‌ها در مراکز درمانی بیمارستانی قرار دارد. بیمارستان‌ها و مراکز درمانی که تنها دیالیز اورژانس انجام می‌دهند در این آمار لحاظ نشده‌اند.

تعداد مراکز همودیالیز (۱۳۷۶-۱۳۹۵)

میانگین نسبت بیمار به تخت در کشور ما ۴/۸ است. مقایسه آماری استان‌ها از نظر تعداد بیماران همودیالیز و تخت دیالیز فعال نشان می‌دهد بیشتر استان‌های کشور از نظر نسبت بیمار به تخت دیالیز، پایین‌تر از میانگین کشوری قرار دارند که این می‌تواند بیانگر توزیع نامتوازن تجهیزات دیالیز باشد. استاندارد نسبت بیمار به تخت در کشورهای توسعه‌یافته جهان ۴ اعلام شده است.

نسبت بیمار به تخت در مراکز همودیالیز ده استان با پایین‌ترین رتبه در کشور میانگین کشوری: ۴/۸ استاندارد جهانی: ۴

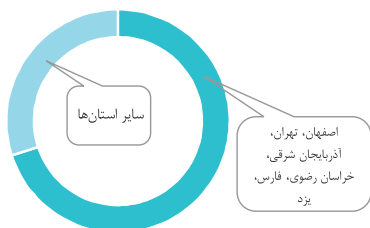

وضعیت دیالیز صفاقی در ایران

از میان دو روش درمانی دیالیز صفاقی سرپایی (CAPD) و دیالیز صفاقی اتوماتیک (APD) تنها روش نخست در ایران استفاده می‌شود.

در پایان سال ۱۳۹۵ تعداد بیماران دیالیز صفاقی ۱۶۲۴ نفر برآورد شده است که در ۷۰ مرکز پذیرش شده‌اند. دیالیز صفاقی در سال گذشته رشدی تقریباً ۲ درصدی را تجربه کرده است که پایین‌تر از متوسط رشد ۴ تا ۵ درصدی بیماران ESRD در ایران است.

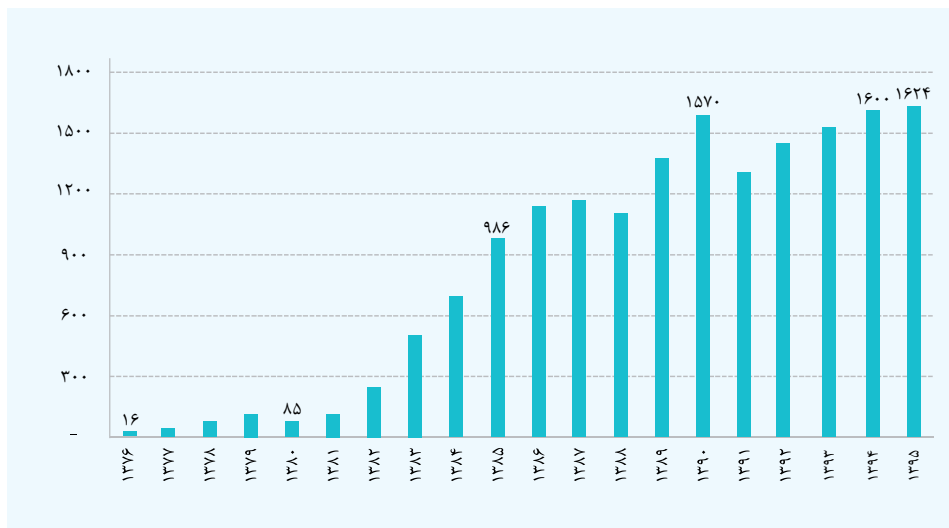
با کنار گذاشتن ایران که حتی یک بیمار تحت درمان APD هم در آن وجود ندارد، در سایر نقاط جهان رشد APD قابل توجه بوده است.

اصفهان، تهران، آذربایجان شرقی، خراسان رضوی، فارس، یزد

سایر استان‌ها

روند افزایش بیماران دیالیز صفاقی در ایران

وضعیت تولید محصولات دیالیز در ایران

در حال حاضر کلیه لوازم مصرفی دیالیز در کشور توسط تولیدکنندگان داخلی تولید می‌شود. نکته‌ی حائز اهمیت، خودکفایی کامل کشور در زمینه تولید و تأمین این ملزومات مصرفی و عدم نیاز به واردات است. ظرفیت تولید صافی در کشور در پایان سال ۱۳۹۵ در حدود ۷/۵ میلیون صافی دیالیز برآورد شده است. این ظرفیت بیش از نیاز مراکز درمانی کشور در زمینه مصرف صافی دیالیز بوده است.

پودر بی‌کربنات سدیم نیز به عنوان یکی از محصولات مصرفی مهم در مراکز درمانی دیالیز در سال ۱۳۹۵ به‌طور کامل توسط شرکت‌های تولیدکننده داخلی تأمین شده است.

نام محصول مصرفی دیالیز	کنسرسیوم دیالیز ایران	سایر شرکت‌ها
صافی دیالیز	مدی‌تک‌سیس	سازمان هلال احمر (سها)
ست شریانی و وریدی دیالیز	صنایع پزشکی فارمد	سها - سوپا
ست سوزن فیستولای شریانی و وریدی	صنایع پزشکی فارمد	سها - سوپا
کیسه پودر بی‌کربنات	صنایع پزشکی فارمد	سها
کارتریج پودر بی‌کربنات	صنایع پزشکی فارمد	عماد درمان
گالن ۵ لیتری محلول دیالیز	صنایع پزشکی فارمد	سها-بهوزان-ثامن-عماد درمان-فاران شیمی
کتر دیالیز	صنایع پزشکی فارمد	-
محلول دیالیز صفاقی ۱ و ۲ و ۳	-	ثامن

منابع

انجمن حمایت از بیماران کلیوی ایران. گزارش وضعیت پیوند کلیه در ایران. ۱۳۹۵.
کاظمینی، محمد. گزارش تشکیل مرکز مدیریت پیوند: فعالیت‌های کشوری فراهم‌آوری و پیوند اعضا خدمات سلول درمانی و پیوند مغز استخوان. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. معاونت درمان. ۱۳۹۶.
کنسرسیونم دیالیز ایران. گزارش جامع وضعیت بیماران مبتلا به نارسایی کلیوی در جهان و ایران. ۱۳۹۶.
مرکز آمار ایران. آمار جمعیت ایران ۱۳۹۵ به تفکیک استان‌ها. بازیابی شده از www.amar.org.ir (بازیابی شده در ۱۰ خرداد ۱۳۹۶).
نجفی‌زاده، کنایون؛ قبادی امید؛ نجفی‌زاده، مونا. سال‌نمای اهدا ۱۳۹۵. تهران: انجمن اهدای عضو ایران. اسفند ۱۳۹۵.

Fresenius Medical Care. ESRD Patients in 2015: A global perspective.
U.S. Renal Data System. USRDS 2016 Annual Data Report: Atlas of Chronic Kidney Disease and End-Stage Renal Disease in the United States. National Institutes of Health, National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases, Bethesda, MD, 2015. Retrieved from <http://www.usrds.org/adr.aspx> [3 Jul 2015].

دفتر مرکزی: تهران، خیابان سعادت آباد،

نیش خیابان ۱۵، پلاک ۴۴

کد پستی: ۱۹۹۸۸۹۸۶۳۹

تلفن: ۰۲۱ - ۲۲۰۷۴۰۰۱

نمابر: ۰۲۱ - ۲۲۰۷۳۱۰۱

www.icdgroup.org

NIXAMED

Novatis

smart

MEDITECHSYS CO.

PHARMED
Medical Industries

N~~S~~VA
Pharmed
Chemia

PHARMED
BLAST
POUYAN

United Sky Vector

